

Jag skriver för att försöka förstå hur man tänkte på 1960-talet när hälsoriskerna blev kända och då arbetsmiljöansvariga arbetsgivare och arbetsmiljö- och tillsynsansvariga myndigheter utsatte tusentals arbetare för riskfylld asbesthantering.

I Stockholm påbörjades rivning av Klaraområdet i slutet på 1960-talet och arbeten fortsatte till 1970-talets mitt. Många av dem som arbetade med rivningen är nu antingen cancerpatienter i palliativ sjukvård eller döda. Frågan är: hur tänkte beslutsfattare och politiker när de utformade regelverket för asbesthantering, styrde arbetsmiljö- och tillsynsarbeten, fattade beslut kring bedömning av arbetsskador och utformade trygghetsförsäkringar? Trots att Sverige för många var ett av de nordiska förebildsländerna i sättet att lagstifta om arbetsmiljöarbetet, organisera företagshälsovården och med råd och föreskrifter vägleda lokalt arbetsmiljöarbete, kunde detta hända. Hur kunde så många arbetare i Sverige utsättas för dessa dödsbringande asbestrisker?

Bygghälsan bildades alltså 1968. Samma år arbetade rivningsarbetarna här, och nu 50 år senare dör de i den farligaste lungcancersjukdomen, mesoteliom.

Det var här i rivningen av dessa gamla hus som asbestexponeringen skedde.

Rivning och lastning med Bobcat
1968.

Den dödliga dagliga dosen av
asbestdamm inandades.

Inte ett ord om asbestrisken, men de av byggdammets döda noteras. Livsfarligt hårt arbete förvandlades på myndighetsspråket till "arbetsmiljöproblematik" och senfärdigheten i konkreta skyddshandlingar förklarades med "den för snabba tekniska utvecklingen."